

Chov v Radostíně je radost

O tom, že Zeras je pojem v produkci kvalitních holštýnských krav, jsme věděli. Od roku 2000, kdy se Radostínští zúčastnili poprvé výstavy, sbírají poháry a ocenění za nejlepší produkci jak na běžícím pásu. Jak je na tom management chovu a technologie, jsme se mohli jen dohadovat. Po návštěvě chovu lze konstatovat, že v podniku mají vše zvládnuté do posledního detailu.

Zeras, a. s., Radostín n. Oslavou, je známý podnik Vysočiny obhospodařující 2000 ha zemědělské půdy v nadmořské výšce 550 až 650 m. Rostlinná výroba je podřízena hlavnímu zaměření – výrobě mléka. Znamená to asi 450 ha intenzivně využívaných trvalých travních porostů, 220 ha jetelovin v prvním roce, zhruba stejnou plochu jetelovin v roce druhém. Dále společnost pěstuje sílážní kukuřici na 250 ha, 100 ha řepky, 600 ha obilí, ze kterého se většina zkrmí. Podnik postupně redukuje pěstování sadbových a konzumních brambor (80 ha). Převažuje hnojení kejdou a chlévskou mrvou.

■ Specializace na mléko

Zaměření podniku v současnosti je zejména na výrobu mléka. Všechny ostatní aktivity, např. chov prasat, společnost opustila. Holštýnské stádo je z převodného křížení, které začalo kolem roku 1990. Rychlejšímu

přechodu na čisté holštýnské plemeno pomohl v minulosti embryotransfer, ale i dnes se ve stádu najde určitý malý podíl krve českého strakatého.

Postupně docházelo k navyšování stavů dojníc, v roce 2003 byla na středisku Radostín uvedena do provozu hala pro 412 dojníc. Loni v do-

Lože jsou ze čtvercových roštů, písku, přistýlané řezanou slámou

Dojřina Boumatic 2 x 16

Ing. Jaroslav Dvořák

bě hluboké krize se naskladnila ještě jedna volná stáj o kapacitě 380 dojníc, z toho 30 míst na porodně. „Jsem rád, že se tuto stáj povedlo dokončit a uvést do provozu i přesto, že cena mléka je tam, kde je. Při návrhu a výběru technologií jsme se poučili z chyb z předchozí stavby – např. dnes již víme, že jakékoli matrace počínaje důlními pásy a konče těmi nej... do boxových loží nejsou dobré řešení. Škoda, že jsme tuto cestu jako chovatelé skotu z České republiky nepřeskočili. Do nové stáje jsme proto navrhli na dno boxů speciální gumové žebrování s komůrkami (Blister), které se plní po okraj jemným pískem, na povrch se stele dostatkem řezané slámy,“ vysvětluje hlavní zootechnik a člen představenstva Ing. Jaroslav Dvořák, který nás po stáji provedl. Technologie dovezená z Itálie tedy zachovává kejdové hospodářství se shrnovacími lopatami. Řezaná sláma v přeronových kanálech nevadí. „Rozdíl mezi matracemi a těmito loži je jasně patrný na první pohled v pohodě a čistotě krav, samozřejmě, že se to pak promítá také do produkčních ukazatelů,“ vysvětluje hlavní zootechnik, který se chovu skotu v Radostíně věnuje již 30 let. Než se rozhodne do něčeho inve-

stovat, řádně si prověří dodavatele a pečlivě se informuje o všech novinkách a dostupných technologiích. Ve stáji je použita řada zahraničních technologií – např. shrnovací lopaty jsou do výrobce z Francie, napáječky a mléčné krmné automaty pro telata z Německa, napáječky pro dojnice a větrací systémy jsou tuzemské. Také hrazení mezi boxy bylo vyrobené na zakázku s prodlouženou spodní zábranou, tak aby si krávy nelehaly šikmo do boxů a nekálely do nich. Projekt stavby nové haly navrhla v úzké spolupráci se zootechniky a investičním technikem Zerasu firma AG Komplet Pardubice, stavbu provedla společnost Jastav Jičín.

Celou produkci, která je nyní 33 tis. litrů denně, dodává podnik mlékárně Pribina Přebyslav, která drží podle zootechnika cenu jen mírně nad průměrem, ale platební morálka je dobrá. Co se týče výběru plemenného materiálu, v současnosti podnik spolupracuje především s firmou Genoservis, ale i jinými.

■ Eliminovat jsme hlavní problémy

Jaký jsou tedy záměry podniku? Současných 1280 dojníc je ustájeno na dvou střediscích – na již zmíně-

Nová stáj Zerasu Radostín – radost pro krávy i zaměstnance

ných dvou stájích v Radostíně a také v zrekonstruovaných stájích v nedalekém Pavlově.

„Budeme ještě navyšovat stavy, protože koncentrace výroby a vyšší produkce nám přináší rozředění nákladů. Pro tento rok plánujeme dosáhnout 1300 dojnic, příští rok 1350. Pak budou naše kapacity plně využity,“ říká Jaroslav Dvořák. „Jedna komodita je sice riziko, ale já to vidím jinak. Při specializaci je třeba se učit optimalizovat výrobu – ve všech parametrech dosahovat dobrých výsledků, zkrátka být na špičce,“ dodává.

Servis perioda je 112 dnů, mezidobí je 393 dnů, průměr za první dva měsíce roku 2010 je 11 660 kg mléka, při 3,8 % tuku a 3,3 % bílkovin (údaje naměřené v CL).

„Nelze říci, že nejsou problémy, ale podařilo se nám tak nějak dostat vše pod kontrolu. Jsme IBR prostí, spolu s MVDr. Kovačikem jsme nedávno úplně ozdravili od BVD. Samozřejmě, že optimální cena mléka by byla kolem osmi korun, ale i za současného stavu jsme na

hranici rentability a krizi vydržíme. Loni jsme ‘očesali’ náklady – krmíme pouze, co se musí. Užitekost šla sice o jeden litr níže, ale cílem již není ji šponovat. Cena jalovic je nízká a prodávat je v žádném případě nehodláme, raději navýšíme stavy,“ zmiňuje Jaroslav Dvořák hlavní záměry.

■ Krmení není o zázračném prášku

Krmená dávka je založená tradičně na kukuřičné siláži, ječmelových a travních senážích. Kvalita objemu je rozhodující jak pro produkci, zdraví, tak hlavně ovlivňuje ekonomiku. Celoročně mají v Radostíně zajištěny dodávky pivovarského mláta, jadrné směsi vyrábějí z vlastního obilí, řepkové a sójové šroty nakupují. Minerální doplňky dodává a s výživářem Antonínem Lopatářem spolupracuje firma VVS Verměřovice.

„Co se týče kondice krav ve vztahu k výživě – posypání nějakým zázračným práškem problém nevyřeší. Je to o té každodenní práci zaintereso-

vaných lidí,“ vysvětluje hlavní zootechnik.

Zvlášť velký důraz klade Jaroslav Dvořák na řádné napájení telat mlezivem, které je kontrolováno odběry krve. Vyšetření celkové bílkoviny v krvi telat se při ceně 25 Kč/vyšetření mnohokrát vyplatí.

■ Lidí se k nám hlásí

V živočišné výrobě dnes pracuje kolem 35 lidí. Dojení třikrát denně na dojárnách od firmy Boumatic je organizováno na dvě směny. Ranní směna dojí jednou celé stádo a polovinu stáda podruhé. Večerní směna pak dodojí druhou polovinu a následuje potřetí celé stádo. Pro ošetřovatele to znamená čtyři dny v práci, za kterými vždy následují dva dny volna, a to se neustále opakuje, takže dvoudenní volno se posouvá a vyjde postupně na každý den v týdnu. „Pro ošetřovatele nabízíme za kvalitní práci solidní mzdu, o lidi nemáme nouzi a hlásí se sami, že by chtěli u nás pracovat,“ dodal hlavní zootechnik. □

**Text a foto
Lukáš Rytina**

RUMÍK INSTANT

Energetický nápoj pro dojnice po otelení

Nápoj se podává k energetickému posílení dojnic po otelení a na stabilizaci bachorových funkcí. V případě potřeby je možné aplikovat i další dny po otelení. Nápoj je možné aplikovat vždy, když dojde k dysfunkci bachoru.

VÝHODY:

- Dotace pohotové energie dojnicím po otelení
- Vysoký obsah glukoplastických látek podporující glukoneogenezy
- Zabraňuje vzniku ketóz
- Snižuje výskyt indigescí bachorového obsahu, dilatací a dislokací slezu
- Podpora energetického a minerálního metabolismu
- Vytvoření podmínek pro obnovení bachorové mikroflóry a fermentačních funkcí
- Snížení výskytu poporodních paréz
- Stimulace bachorových funkcí
- Rychlejší nástup maximálního příjmu krmiv
- Optimální tvorba mikrobiálního proteinu

**dobré zvládnutí
poporodního období dojnic**

BALENÍ:
Pytle 25 kg; Sáčky 0,5 kg

na farmě ve formě

VVS Verměřovice s.r.o.
561 52, Verměřovice 225
☎ +420 465 642 670

FAX: +420 465 641 069
GSM: +420 775 755 175
email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz

Tradiční český výrobce